

دستاوردهای نهاده سازی

طرح تحول و نوآوری آموزش عالی علوم پزشکی در

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دی ماه ۱۳۹۷

تحول در مقابل اصلاح نظام آموزش

- پیشرفت کشورها و توسعه انسانی آنها ارتباط مستقیم با سطح آموزش منجر به افزایش (Capital Knowledge سرمایه دانشی جوامع دارد)
- آموزش پدیده ای دینامیک، پیچیده موثر و متاثر از سایر سیستمها است.
- تغییرات به کندی در آن ایجاد میشود
- زیرساختهای فیزیکی آن در کوتاه مدت و میان مدت قابل ایجاد و توسعه است ولی توسعه بخش نرم آن که بخش بزرگ و مهمتری است بسیار کند ولی مانا اتفاق می افتد
- آنچه ما امروز در محیطهای خدمت و علمی خود می بینیم حداقل، نتیجه آموزش ۱۰ ساله گذشته ماست.
- تاثیرات متقابل نظام سلامت و آموزش عالی

استقرار طرح تحول آموزش

طراحی مدل جدید استقرار طرح تحول نوآوری آموزش علوم پزشکی

۱. ایجاد هسته فکری و مدیریتی

۲. تدوین برنامه دانشگاهی تحول

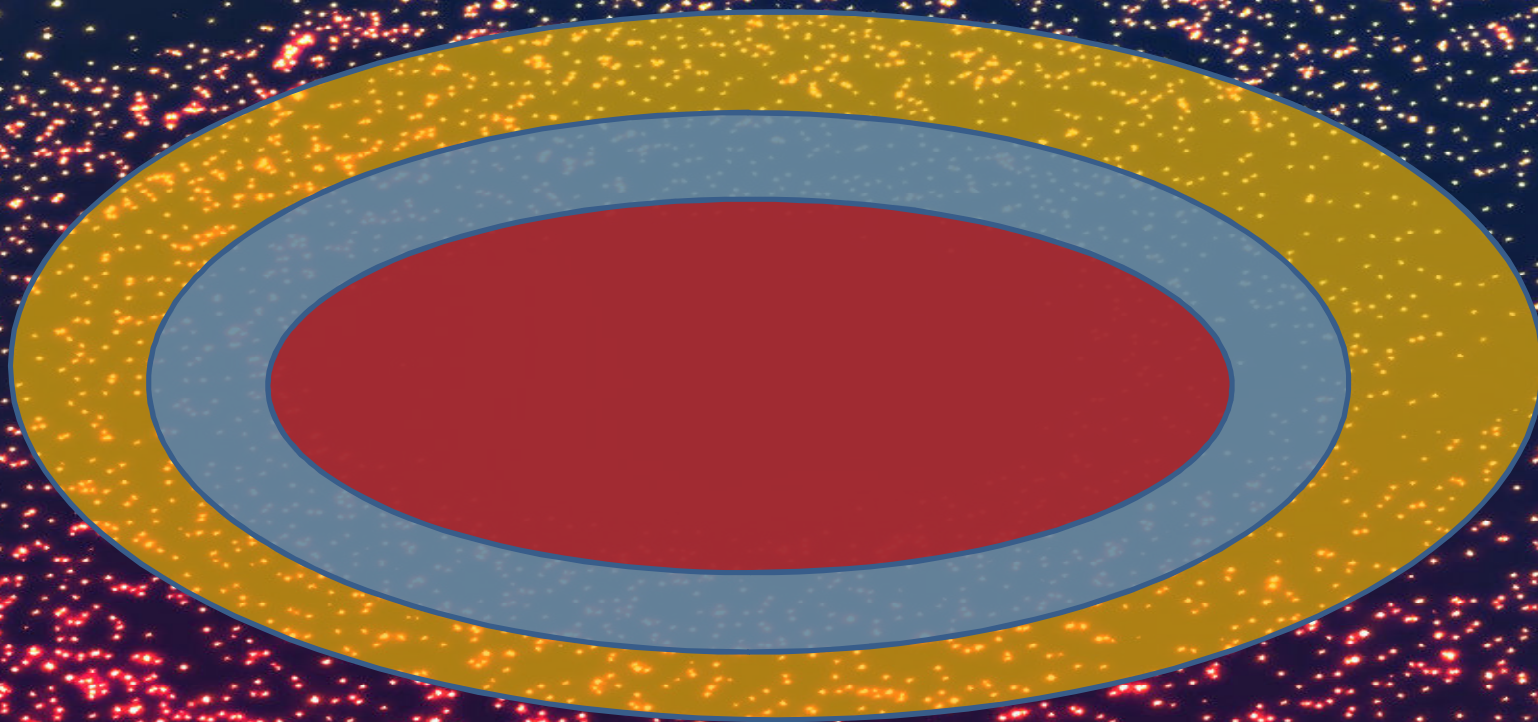
۳. تدوین مدل استقرار و پیشبرد

۴. تدوین برنامه پایش و بازخورد

۱- ایجاد هسته فکری و مدیریتی

انتشار موج نرم
برگزاری تحول
جلسات بحث و
ترویج در سطوح
مختلف آموزش
دانشگاه

۲- تدوین برنامه دانشگاهی تحول

- تطبیق برنامه با سند ملی تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی
- تطبیق برنامه با اسناد بالادستی
- لحاظ سیاست ها و راهبردهای اصلی دانشگاه
- توجه به برنامه‌ها و اقدامات قبلی

تطبيق بر نامه با اسناد بالادستی:
سند تحول/نقشه جامع علمی سلامت/ بر نامه ششم توسعه

توسعه (کمال)

تضمین کیفیت و اعتبار بخشی
نظام آموزشی

بقا

توسعه زیر ساختها

زیر ساخت

تطبیق کمی و محتوایی:

پوشش تمامی برنامه های سند تحول و نوآوری در برنامه تحول دانشگاه

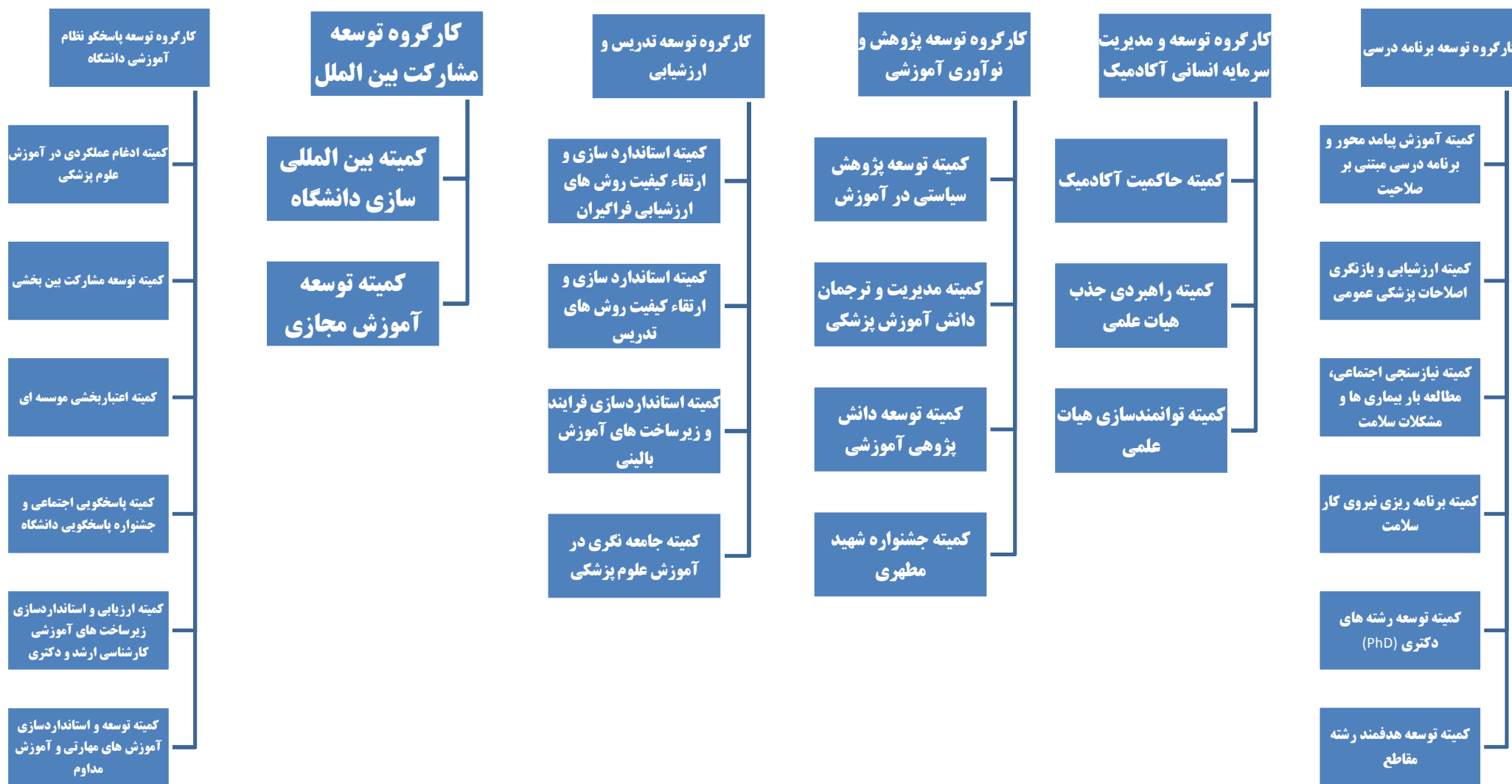
برنامه تحول دانشگاه		بسته های تحولی	سند ملی تحول	
تعداد فعالی	تعداد هدف کمی / برنامه		تعداد اقدام	تعداد برنامه / محور
۳۵		<p>در برنامه تحول دانشگاه تمامی برنامه های بسته های تحولی پوشش داده شده است</p>	۱۶	
۲۱			۷	
۲۱			۱۰	
۳			۱۷	
۴			۱۵	
۴			۱۲	
۴			۱۲	
۱۶			۱۶	
۲۱			۸	
۴۵	۶		اعتباربخشی برنامه ها، موسسات و بیمارستان های آموزشی	۴
۴۸	۸	توسعه و ارتقای زیرساخت های آموزش علوم پزشکی	۷	۱۲

۳- تدوین مدل استقرار و پیشبرد (نهادسازی)

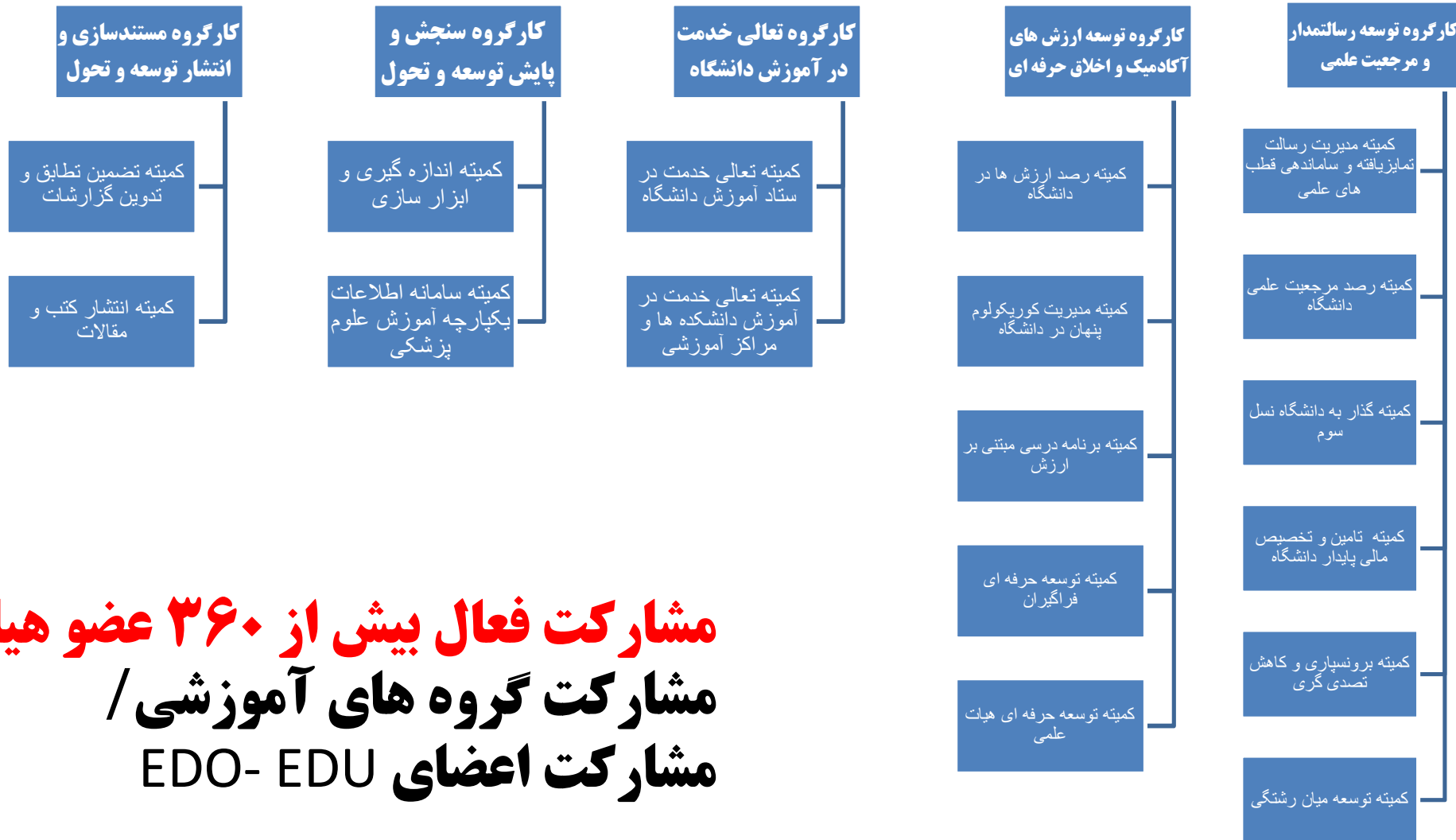

1. سازماندهی کارگروه ها و کمیته های ذیل هر کارگروه
2. تدوین برنامه عملیاتی
3. تطبیق با بسته های تحولی
4. تدوین پروژه های مطالعاتی و اجرایی
5. تنظیم جلسات ارایه پیشرفت پروژه ها و اخذ بازخوردهای گروهی

کارگروه‌ها و کمیته‌های تخصصی

کارگروه‌ها و کمیته‌های تخصصی

مشارکت فعال بیش از ۳۶۰ عضو هیات علمی
مشارکت گروه های آموزشی /
مشارکت اعضای EDO- EDU

۴- تدوین برنامه، اجرای برنامه، پایش و بازخورد

برگزاری کارگاه مرجعیه
دانشگاه های نسل سوم
سرزمینی و ماموریت گ
آموزش علوم پزشکی
رقابت در لیگ جهانی
تمایز رسالت آکادمیک در

برنامه های پشتیبان:
ایجاد نظام انگیزشی

سامانه مند نمودن برخی از فرایندها

برگزاری منظم جلسات ماهانه
دبیران کمیته های تحولی (بر حسب
برنامه)

برگزاری منظم جلسات هفتگی ارایه
گزارش پیشرفت در شورای
تحول (پروژه های انتخابی)

مسیر پیموده شده:

درک مفهومی برنامه در سطح ستاد دانشگاه و حوزه معاونت آموزشی
انتقال این درک به سایر بخشهای دانشگاه (گفتمان سازی)

ایجاد مفهوم ارتقاء آکادمیک دانشگاه از طریق طرح تحول

ترجمه بسته ها به نسخه اختصاصی برای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
اولویت بندی آنها برای اجرا

توجیه و همراه کردن مدیران، اعضاء هیأت علمی و کارکنان دانشگاه (سفری دسته جمعی برای رسیدن به هدف)

قرار دادن طرح در برنامه استراتژیک آموزشی دانشگاه و بالطبع برنامه عملیاتی دانشگاه

اجرای بخشی از این بسته ها در قالب پروژه ای مشخص با اعتبار و زمان اجرا و مسئول مشخص از زمان استقرار مدیریت جدید

به مشارکت کشیدن سایر معاونتها برای اجرای برنامه تحول بعنوان برنامه آکادمیک دانشگاه

پایش اجرای برنامه و تنظیم حرکت دانشگاه متناسب با بازخورد

اقدامات در سه سطح:

سطح ملی (ستاد وزارت بهداشت):

- مفهوم سازی و طراحی برنامه اجرایی ستادی (ملی)
- متمایز کردن بعضی از دانشگاهها، دادن برنامه و مأموریت ملی به دانشگاهها بر اساس طرح آمایش سرزمینی
- طراحی نظام نظارت و ارزشیابی
- تأمین منابع و وصل برنامه به بودجه ستادی و دانشگاهی آموزشی و نشان دار کردن بودجه اختصاص یافته و پایش میزان هزینه کرد و عملکرد بودجه برای اجرای برنامه-های تحول
- گرفتن بازخورد از نحوه اجرای برنامهها در دانشگاهها و کلان مناطق، تصحیح سیر برنامه ها با توجه به بازخوردهای دریافتی

سطح دانشگاهی

- ترجمه برنامه های ملی تحول نظام آموزشی به سطح دانشگاهی (مختص دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی) متناسب با مزیتها و جایگاه دانشگاه، برنامه کلان منطقه آمایشی، منابع و نیروی انسانی در اختیار
- تبدیل این بسته ها به پروژه یا برنامه های عملیاتی با خروجیهای مشخص
- طراحی نحوه ارزیابی
- ها و برنامه های عملیاتی مصوب تأمین منابع مورد نیاز متناسب با پروژه
- پایش اجرای عملیات در واحدهای عملیاتی و صف
- گزارش به وزارت بهداشت و کلان منطقه آمایشی مربوطه
- درگیر کردن اعضاء هیأت علمی و دانشجویان و پرسنل در اجرای طرح

صف (واحدهای عملیاتی):

- اجرای برنامه ها و پروژه ها و ارائه گزارش به ستاد دانشگاه
- ارائه پیشنهادات برای اجرای بهینه مأموریت‌های محوله

بدیهی است که برای هر دانشگاه اهداف و اولویت بندی متفاوتی وجود دارد و این میتواند تفاوت اجرای طرح تحول را در مناطق مختلف کشور و دانشگاه‌های مختلف رقم بزند.

دستاوردهای اجرای طرح تحول (در پیشبرد اهداف کلان آموزش عالی سلامت)

حرکت در جهت اجرای برنامه های بالا دستی دانشگاه در حوزه آموزش که ملزم به پاسخگویی است آموزش به ماموریت و برنامه اول دانشگاه تبدیل شده است.

تشکیل ستون فقرات برنامه استراتژیک توسعه آکادمیک دانشگاه

ایجاد تمرکز بر اصلاح و ارتقاء کیفی بخش مهم و البته منتخبی از نظام آموزشی توسعه ای متقارن و متوازن

پشتیبانی وزارت بهداشت از برنامه های آموزشی دانشگاه

ماموریت گرا کردن دانشگاه

حرکت به سمت ایجاد مرجعیت علمی

متمایز نمودن دانشگاه

پاسخگو کردن دانشگاه به نیازهای نظام سلامت بعنوان یک تکلیف مهم نظام آموزشی

حرکت به سمت دانشگاه نسل سوم و چهارم

دستاوردهای اجرای طرح تحول

- انتظام در حرکت علمی دانشگاه
- امکان تمرکز بر برنامه های درازمدت
- حرکت هم نوا و هم افزا در کلان دانشگاههای کشور
- تعمیق بخشیدن به توسعه آمایشی نظام آموزش عالی سلامت
- ایجاد رقابت مثبت در دانشگاهها و کلان مناطق
- درگیر شدن اعضای هیئت علمی
- محصول محور شدن آموزش

محصولات و پروژه های اجرا شده و یا در حال اجرای مرتبط با طرح تحول (نتایج کوتاه مدت)

- طراحی مدل / ارزیابی وضعیت علمی گروه های آموزشی: بالینی و پایه
- تعیین معیار های سنجش در حیطه های آموزشی، پژوهشی، درمانی / دانشگاهی و کشوری
- بررسی وضعیت علمی گروه های بر اساس شاخص های مرتبط با حیطه های تعیین شده
- ارزیابی وضعیت تمامی گروه های آموزشی بالینی و ارائه بازخورد به آنها
- برنامه جامع آموزش بالینی با محوریت بیمار (در حال اجرا و پیشبرد در بیمارستان های آموزشی تابعه دانشگاه)

محصولات و پروژه های اجرا شده و یا در حال اجرای مرتبط با طرح تحول (نتایج کوتاه مدت)

- برنامه جامع ارتقای نظام مند کمی و کیفی تحصیلات تکمیلی
- برنامه تحول در ارزشیابی دستیاران تخصصی و فوق تخصصی
- تحلیل سیستماتیک برونداد گروه های آموزش بالینی
- تدوین سند تمایز و مرجعیت آکادمیک دانشگاه
- تدوین سند توسعه رشته و مقاطع آموزشی بر اساس تمایز دانشگاه

پروژه های اجرا شده و یا در حال اجرای مرتبط با طرح تحول (نتایج کوتاه مدت)

- تدوین نقشه توسعه کمی هیات علمی دانشگاه در افق ۵ سال آتی بر اساس نیازهای دانشگاه و نقشه تمایز

- تدوین، طراحی و استقرار مداخلات موثر در زمینه ارتقای کیفیت آموزش بالینی

- تدوین ۶ طرح تحقیقاتی مرتبط با اهداف بسته های تحول و ارسال به مرکز تحقیقات ملی آموزش؛ نصر

- مثالهایی از پروژه های در حال اجرای طرح تحول

تمرکز و تمایز کارکرد آکادمیک در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
معاونت آموزشی

حوزه های دانشی که در آن دانشگاه برتری اثبات شده ای نسبت به رقبا در سطح کشور دارد (Red Oceans)

میزان مناسبیت برای لحاظ شدن در رسالت تمایز یافته دانشگاه									SCI	SSI	TC ₁₀ U/N	H ₂			
بسیار مناسب			غیر مطمئن			بسیار نامناسب									
9	8	7	6	5	4	3	2	1							
9	8	7	6	5	4	3	2	1	14.75	2.95	0.59	5	سم شناسی و مسمومیت	A ₁	حوزه های علوم پایه و بالینی پزشکی
9	8	7	6	5	4	3	2	1	9.48	3.7	0.74	5	بیماری های عفونی کودکان	A ₂	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	8.06	1.29	0.43	3	بیماری های ریه اطفال	A ₃	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	4.24	2.8	0.56	5	علوم و صنایع غذایی	A ₄	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2.65	5.04	0.63	8	بیماری های عفونی	A ₅	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2.55	1.38	0.46	3	جراحی قفسه صدی	A ₆	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2.48	3.85	0.77	5	جراحی فک و صورت	A ₇	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2.26	2.45	0.49	5	بیماری های ریه	A ₈	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1.97	4.56	0.57	8	بیماری های اعصاب	A ₉	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1.91	9.48	0.79	12	بیماری های چشم	A ₁₀	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1.57	6.93	0.77	9	اورولوژی	A ₁₁	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1.51	2.3	0.46	5	طب فیزیکی و توانبخشی	A ₁₂	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1.47	3.45	0.69	5	طب اورژانس	A ₁₃	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0.94	3.6	0.45	8	فیزیولوژی	A ₁₄	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0.8	1.96	0.28	7	بیماری های کلیه	A ₁₅	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0.8	3.15	0.45	7	بیماری های غدد درونریز	A ₁₆	

حوزه های دانشی با اهمیت راهبردی که هنوز در سطح کشور به آن توجه کافی نشده است (Blue Oceans)

میزان مناسبیت برای لحاظ شدن در رسالت تمایز یافته دانشگاه									وابستگی میان رشته ای	اولویت			
بسیار مناسب			غیر مطمئن			بسیار نامناسب							
9	8	7	6	5	4	3	2	1					
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1	10	سیاستگذاری سلامت	B ₁	حوزه های میان رشته ای علوم انسانی، اجتماعی، و شناختی
9	8	7	6	5	4	3	2	1	4	7	اقتصاد سلامت	B ₂	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	7	ارزیابی فن آوری های سلامت	B ₃	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	3	8	مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی	B ₄	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	7	سیاستگذاری اقتصاد و مدیریت دارویی	B ₅	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	8	آموزش پزشکی	B ₆	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	5	9	انفورماتیک پزشکی	B ₇	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	8	مدیریت اطلاعات سلامت	B ₈	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	9	مدیریت دانش بالینی	B ₉	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	5	7	علوم و فناوری نانو	C ₁	حوزه های میان رشته ای علوم فناوری های پیشرفته
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	9	زیست فناوری پزشکی	C ₂	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	8	پزشکی ملکولی	C ₃	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	6	ژنومیک	C ₄	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	4	7	پروتئومیک	C ₅	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1	9	مهندسی بافت	C ₆	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	1	9	علوم و فناوری سلول های بنیادی و سلول درمانی	C ₇	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	8	علوم اعصاب	C ₈	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	7	8	مهندسی پزشکی	C ₉	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	2	7	کشف، طراحی، و تولید دارو	C ₁₀	
9	8	7	6	5	4	3	2	1	5	8	زیست مواد	C ₁₁	

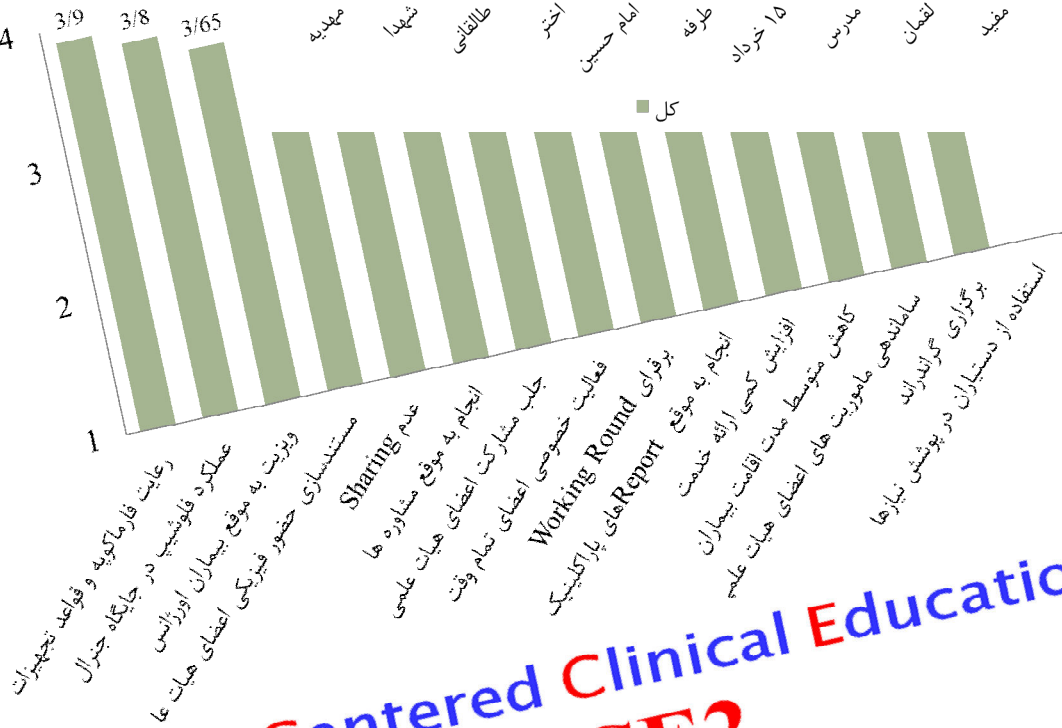
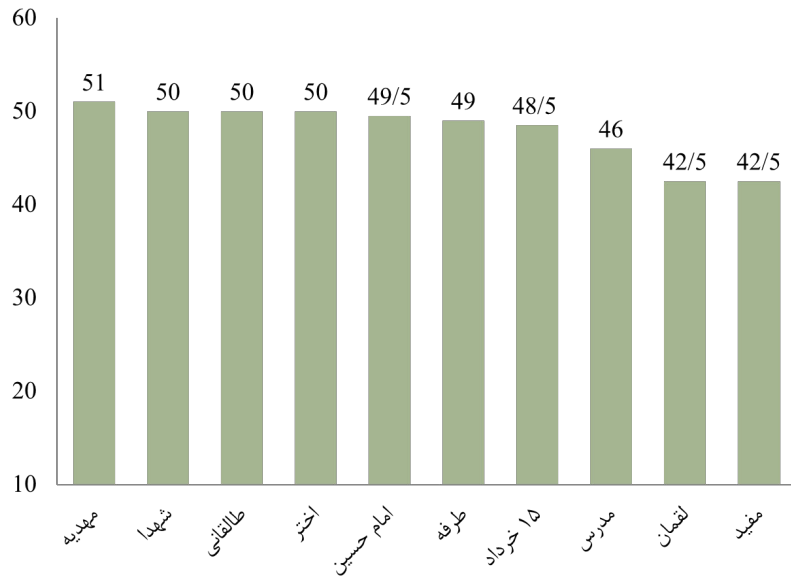
تحول در آموزش بالینی با محوریت بیمار برنامه جامع

مفهوم سازی تئوریک مفاهیم اساسی پیس:

Education

ارزیابی عرصه آموزش بالینی و بررسی چگونگی

بازخورد اختصاصی نتایج هر مرکز آموزش در م
بخش های آن مرکز همراه با تحلیل وارایه راه

PATIENT Centered Clinical Education PACE2

- ▶ Back to the “standard patient care”
- ▶ ACGME core competencies:
  - System Based Practice ▶
  - Practice Based Learning ▶
  - Professionalism ▶
  - ▶ Education as an “added value”

نوع مورد بررسی	1	2	3	4	5
برگشت اعضای هیات علمی	10	4	3	2	1
اعضای هیات علمی	10	4	3	2	1
مشارکت هیات علمی	10	4	3	2	1
مأموریت های مختلف	10	4	3	2	1
توسعه دستیاران	10	4	3	2	1
فواصل زمانی تا حضور بیمار در اورژانس انجام می شود .	10	4	3	2	1
انتقال تسکین رده سرویس	10	4	3	2	1
تعداد در حالت غیر اورژانس	10	4	3	2	1
میزان اکتیو از بیمار به صورت بهینه انجام شود.	10	4	3	2	1

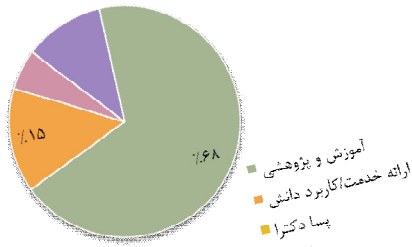
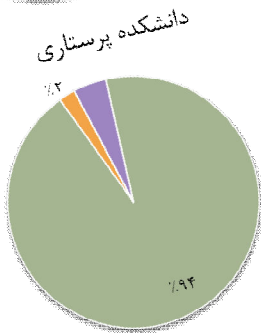
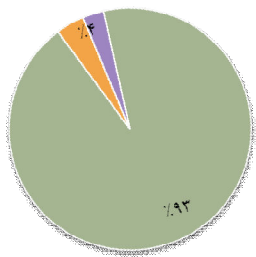
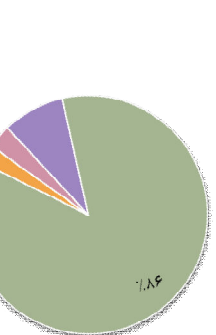
تحلیل مقایسه ای ۷ ساله نتایج دانشنامه تخصصی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

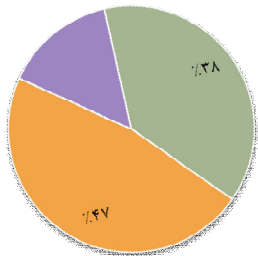
پروژه بررسی Outcome فارغ التحصیلان Ph.D سال 90 لغایت 96

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

فارغ التحصیلان مقطع Ph.D از سال 91 لغایت 96 بدون در نظر گرفتن ضریب K

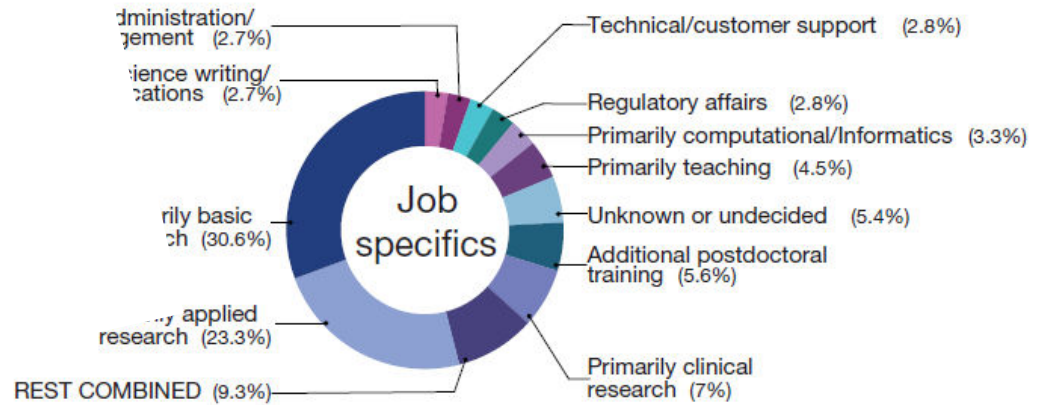
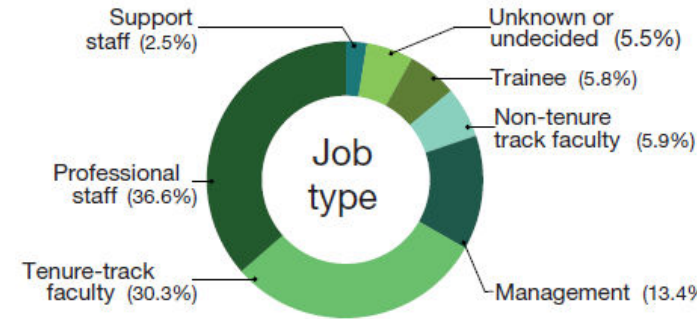
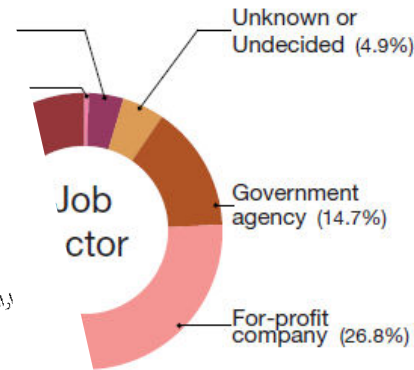

آموزش و پژوهشی
ارائه خدمت/کاربرد دانش
پسا دکترا
مهاجرت
بیکار

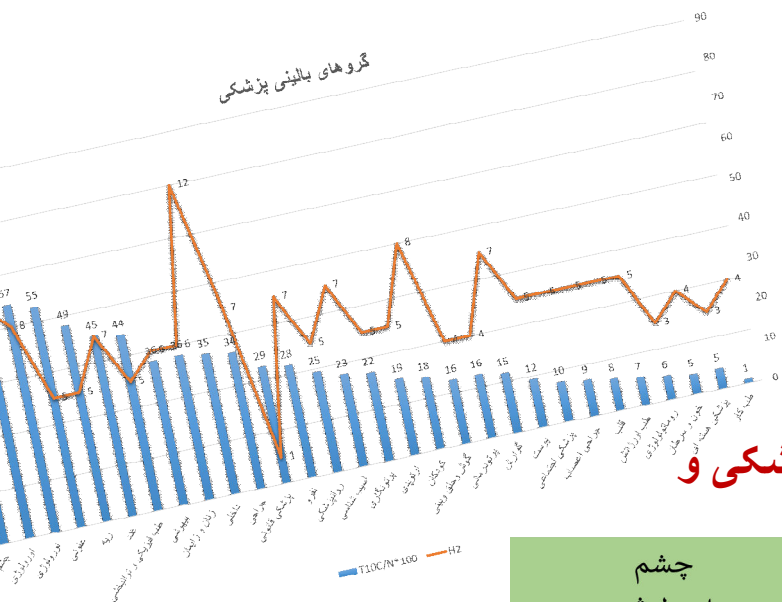
دانشگاه طب سنتی

دانشگاه تغذیه

طراحی مدل/ ارزیابی وضعیت علمی گروه های آموزشی: بالینی و پایه در راستای تمایز رسالت

- تعیین معیارهای سنجش در حیطه های آموزشی، پژوهشی، درمانی/دانشگاهی و کشوری
- بررسی وضعیت علمی گروه های براساس شاخص های مرتبط با حیطه های تعیین شده
- ارزیابی وضعیت ۲۲ گروه آموزشی بالینی
- برگزاری جلسات با گروه های مرتبط و بحث و گفتگو پیرامون برونداد و جایگاه گروه

گروه های بالینی دانشکده پزشکی بالاتر از میانگین

۱۰ گروه برتر مرجعیت علمی دانشگاه (پزشکی و دندانپزشکی)

چشم	12	12806	0.79	0.62
اورولوژی	9	7716	0.77	0.56
جراحی فک و صورت	5	2172	0.77	0.7
نورولوژی	8	18318	0.57	0.51
عفونی	5	6515	0.55	0.36
ریه	5	5473	0.49	0.43
فیزیولوژی	8	6610	0.45	0.21
غدد	7	21694	0.45	0.41
اندودانتیکس	5	4540	0.37	0.32

چشم	12	12806	0.79
اورولوژی	9	7716	0.77
نورولوژی	8	18318	0.57
عفونی	5	6515	0.55
ریه	5	5473	0.49
غدد	7	21694	0.45
طب فیزیکی و توانبخشی	5	863	0.44
بیهوشی	6	1808	0.36
زنان و زایمان	6	2895	0.36
داخلی	12	33574	0.35
جراحی	7	4155	0.34
پزشکی قانونی	1	500	29%
نفرو	7	3073	0.28

چالشها

- تدوین برنامه های فضایی بدون توجه به واقعیت‌های موجود
- تهیه برنامه هایی بدون مفاهیم علمی مورد توافق
- ارتباط ناکافی ستاد و صف
- انگیزه ناکافی در اعضای هیئت علمی و کارکنان و دانشجویان برای اجرای طرح های تحولی
- مشکلات جاری و عدیده دانشگاهها
- ماموریت‌های متعدد دانشگاه
- کمبود منابع مالی
- توجه ناکافی به مفهوم اقتصاد آموزش، صنعت آموزش، هماهنگی آموزش با نظام سلامت، نظام مالی حاکم بر دانشگاههای علوم پزشکی، ارتباط با دانشگاههای وزارت علوم

.....

اليس الصبح بقريب؟

لا اله الا الله محمد رسول الله
و محمد بن عبد الله